

Änr
2019 -03- 29
REGION GOTLAND

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
finsam
GOTLAND

Årsredovisning 2018

Beslutad av styrelsen 2019-02-26

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ORDFÖRANDE HAR ORDET	3
1. FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.....	4
1.1 SAMMANFATTNING AV VERKSAMHETSÅRET	4
1.2 OM FÖRBUNDET.....	5
1.2.1 Organisation.....	5
1.2.2 Lagrum och verksamhetsidé.....	5
1.2.3 Uppdrag	5
1.2.4 Finansiering/Medelsavgifter	5
1.2.5 Historik.....	5
1.2.6 Målbild och syfte.....	5
1.3 BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN	7
1.3.1 Prioriterade målgrupper och insatser.....	7
1.4 INSATSER UNDER 2018	8
1.4.1 Finansierade projekt 2018.....	8
1.4.2 Kompetensutveckling: Metoder, information och utbildningar	8
1.4.3 Strukturinsatser, nätverk och samverkan.....	9
1.5 MÅLUPPFYLLELSE/RESULTAT	10
1.5.1 Uppföljning och resultat för individriktade insatser	10
1.5.2 Uppföljning och resultat rörande kompetensutveckling, föreläsningar och information.....	11
1.5.3 Uppföljning och resultat för strukturpåverkande insatser	13
1.6 STYRELSENS ARBETE UNDER ÅRET	14
1.7 EKONOMISKT UTFALL	15
2. EKONOMISK SAMMANFATTNING	16
3. RESULTATRÄKNING	16
4. BALANSRÄKNING	17
5. KASSAFLÖDESANALYS	17
6. NOTER	18
STYRELSENS BESLUT	19

BILAGOR:

Bilaga 1: Förbundsordning

Bilaga 2: Måluppfyllelse av åtaganden i verksamhetsplanen och i finansierade projekt – med utgångspunkt från uppdrag, vision och formulerad viljeinriktning.

Bilaga 3: Verksamhets- och budgetplan 2018

Bilaga 4: Fem år med JobbSam

Bilaga 5: Finsams frukostmöten 2018

Bilaga 6: Program Inspiration Finsam 2018

Bilaga 7: Program Finsam i Almedalen 2018

Ordförande har ordet

De flesta av oss nyttjar vid olika tillfällen i livet de välfärdssystem eller samhällsfunktioner som Finsams parter står för. Någon period kan man bli arbetslös, någon period är man sjuk, någon period behöver man stöd av socialtjänsten. Detta är vårt välfärdssystem väl anpassat att hantera.

För några av oss är livet – ibland eller alltid – mer komplicerat än så. Vi kanske behöver flera sorters stöd samtidigt. I värsta fall blir det ett krävande jobb att lyckas hålla ordning på alla kontakter och att fundera ut hur olika besked från olika myndigheter ska kunna fungera i vardagen.

Då behövs samverkan mellan myndigheter och samordning kring insatser. FinsamGotland jobbar för att de som har störst behov av samhällets stöd inte själva ska behöva vara experter på välfärdssystemen. Vi arbetar tillsammans för att identifiera och arbeta bort det grus som finns i maskineriet i samverkan mellan parterna, med individens bästa i fokus.

Ibland är samverkan inspirerande och utvecklande och ibland handlar det lite väl mycket om problemlösning. 2018 har varit ett år som präglats av stora förändringar hos parterna och som ibland ställt krav på snabba beslut för att säkra det arbete vi gör tillsammans. Det har också varit valår och förutom att det för vårt samordningsförbund innebär ett skifte när det gäller politiker i styrelsen, så har valets efterspel på nationell nivå hållit oss i osäkerhet vad gäller hur framtiden blir för de statliga myndigheterna, och kanske framförallt Arbetsförmedlingen. När detta skrivs hanterar myndigheten en kraftigt minskad budget och ett löfte om stora förändringar framöver.

I samordningsförbundet arbetar vi tre parter tillsammans, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Gotland, för att fler ska kunna komma tillbaka eller in på arbetsmarknaden. När det gäller den målgrupp Finsam fokuserar på, de med komplexa behov av rehabilitering, behövs trygghet och förutsägbarhet för individerna. Visst ska myndigheters arbete utvecklas och förfinas för att göra det bästa möjliga för skattepengarna. Det är dock viktigt att de med störst behov av insatser och stöd inte kommer bort på vägen, i förändringsivern. Alltför ofta – när nya organisationer formas eller gamla formas om – utgår man från den ganska stora grupp som egentligen inte behöver så mycket stöd och medan andra faller i välfärdens mellanrum. Låt oss hoppas att så inte blir fallet denna gång.

Ett samordningsförbund finns till i ständig förändring och så ska det vara. Vi ska upptäcka var samverkan behöver stärkas och ständigt arbeta med metoder och utveckling för att överbrygga hindren.

Samverkan är inte alltid lätt men det är givande och framför allt är det viktigt för ett samhälle och en arbetsmarknad som rymmer oss allihop.

Saga Carlgren
Ordförande
FinsamGotland

1. Förvaltningsberättelse

1.1 Sammanfattning av verksamhetsåret

Samordningsförbundet FinsamGotland bildades 2007 och verksamheten kom igång på allvar under 2008. De erfarenheter och den kunskap som förvärvats genom åren har använts som grund för fortsatt utveckling. Tydligast syns detta i förbundets stora satsning JobbSam. Modellen har byggts upp, tack vare eget kapital, under fyra år och kan sammanfattas: Kortaste vägen mot egen försörjning för individen – genom nära stöd, flerparssamverkan och samlokalisering.

I uppdaterad version, *JobbSam 2.0*, är detta individinriktade projekt samordningsförbundet största utgiftspost under 2018. Verksamheten är ett tydligt bevis på att samverkan är en ständigt pågående process, där förutsättningarna förändras. Dock har modellen visat sig vara hållbar nog att klara strukturella förändringar – och flexibel nog att möta samhällets olika behov av insatser för dem som behöver stöd från flera håll för att nå egen försörjning. Förbundet ser anledning till fortsatt finansiering av JobbSam 2.0 inom ramen för beslutad projektansökan. Inte minst då alternativ inom ordinarie verksamheter saknas för målgruppen. Enligt tidigare erfarenheter har arbetssättet, med utökat och nära coachande stöd till deltagaren, visat sig vara svårt att helt implementera.

Samverkan är inte ett tillstånd som går att uppnå vid ett givet tillfälle utan en ständigt levande process som varje dag måste erövrats, etableras och ständigt underhållas!

Samverkansutredningens betänkande SOU 2000:114

På Gotland – en ö mitt i havet – finns goda förutsättningar för lokal samverkan. Men som nämns i citatet ovan, är det en process som måste underhållas. FinsamGotlands verktyg för att uppnå detta mål är att skapa mötesplatser, ingå i nätverk och arbeta med informationsinsatser. Genom gemensamma utbildningar skapar vi förståelse för våra målgrupper och lägger grund för bra bemötande. Bland våra numer inarbetade mötesplatser bör nämnas *frukostmöten* och arbetet med FINSAMs nationella arrangemang under *Almedalsveckan*. De fyra seminariedagarna *Inspiration Finsam* har samlat anställda från förbundets alla parter och övriga samarbeten.

Nätverksarbete sker såväl på Gotland som tillsammans med andra samordningsförbund i landet. Lokalt och mellan förbundets parter handlar det om att skapa förståelse för varandras uppdrag och arbets-situation. I regionala och nationella sammanhang tar förbundet del av erfarenheter, pågående insatser och framtidsdiskussioner.

En gemensam kunskapsbas skapar kvalitet och trygghet i bemötandet av Finsams målgrupper. Förbundets satsning på gemensamma utbildningar i Motiverande Samtal (MI) är mycket efterfrågade bland personal inom Finsams alla parter. Ett nätverk har bildats kring fortsatt metodutveckling – samt för att utbilda fler egna MI-instruktörer.

Mer information om samordningsförbundets verksamhet finns på webbplatsen www.finsamgotland.se.

Ekonomi

Under 2018 har samordningsförbundets utgifter legat i nivå med tilldelade medel. Vid årets ingång förfogade förbundet över ett eget kapital. Vakanser och sparsamhet under 2018 gör att överskottet rullar över till *Verksamhets- och budgetplan för 2019* där det är in-tecknat i planerade insatser.

Om samordningsförbundet FinsamGotland

Genom FinsamGotland samverkar Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Region Gotland med hälso- och sjukvård, socialtjänst, utbildning och arbetslivsfrågor. I den uppdaterade förbundsordningen som gäller från 2018-01-01 synliggörs Region Gotlands ansvar för såväl primär- som landstings-kommunala frågor.

Syftet med samordningsförbundet är att utveckla nya former för organisation och arbetssätt kring samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering – alltid med individen i fokus. Enligt underlag till propositionen för finansiell samverkan uppskattas fem procent av befolkningen i åldrarna 16-64 år tillhöra Finsams målgrupp. På Gotland motsvarar det cirka 1 700 personer.

1.2 Om förbundet

1.2.1 Organisation

Samordningsförbundet FinsamGotland är en fristående juridisk organisation där Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Gotland är medlemmar. Region Gotland ansvarar för de primärkommunala uppdragen – som socialtjänst, utbildning, arbetsliv och omsorg om funktionsnedsatta. Region Gotland ansvarar också för de landstingskommunala uppdragen som hälso- och sjukvård och folkhögskola – samt även regional utveckling.

Förbundets organisation består av en styrelse som utses av medlemmarna. Till sin hjälp har den ett kansli. Samordningsförbundet är medlem i Nationella Nätverket för Samordningsförbund (NNS).

1.2.2 Lagrum och verksamhetsidé

Samordningsförbundet verkar utifrån *Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210)* och den förbundsordning som beslutas av Samordningsförbundets medlemmar och styrelse. Lagens syfte är att ge lokala aktörer möjligheter att utveckla samverkan inom rehabiliteringsområdet och samordna gemensamma insatser samt underlätta en effektiv resursanvändning.

Samordningsförbundet följer även *Lagen om kommunal redovisning (1997:614)* och *Kommunallagen (1991:900)* i tillämpliga delar.

1.2.3 Uppdrag

De verksamheter som förbundet finansierar kompletterar myndigheternas ordinarie verksamhet. Samordningsförbundets uppgift är i första hand att verka för att medborgare ska få stöd och rehabilitering som ger dem möjlighet att försörja sig själva.

På individnivå verkar Samordningsförbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna. Insatserna syftar ofta till att samlokalisera, utveckla gemensamma metoder, individanpassa insatser eller arbeta förebyggande för att nå ökad effektivitet.

Samordningsförbunden stödjer också aktivt insatser som syftar till strukturella förutsättningar för att myndigheterna ska kunna samarbeta bättre. Exempel på detta är kompetensutveckling och kunskapsutbyte.

1.2.4 Finansiering/Medelsavgifter

Tilldelning från ägarna under 2018 uppgår till 4 380 000 kronor, där Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen bidrar med hälften av medlen och Region Gotland med resterande hälft.

Förbundet har också haft tillgång till ett eget kapital (kvarstående tilldelade medel från tidigare år), vilket uppgått till 1 460 752 kronor.

1.2.5 Historik

Samordningsförbundet bildades 2007. De erfarenheter och samlad kunskap som förvärvats sedan starten har använts som grund till fortsatt utveckling. Fyra tydliga inriktningar har vuxit fram: att bedriva individinriktade projekt, att påverka strukturer, att arrangera mötesplatser och att vara informationsförmedlare.

1.2.6 Målbild och syfte

Samordningsförbundets *övergripande mål* är att bedriva finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet, så att de aktuella samhällsresurserna effektiviseras till nytta för invånarna på Gotland.

Syftet är dels att underlätta för målgruppen att uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete, dels att underlätta en effektiv resursanvändning.

Ur *individperspektiv* innebär detta att personer med behov av samordnad rehabilitering erbjuds individuell handlingsplan med samhällets samlade kompetenser, insatser och lösningar. Förväntat resultat är ökade möjligheter till egen försörjning och ökad livskvalitet.

För samhället är syftet att optimera de samlade resurserna, genom att fler kommer i arbete. Förväntat resultat är en större effektivitet och att resurser frigörs för angelägna behov.

Samordningsförbundets arbete ska genomsyras av ett brukar- och medborgarperspektiv med individens – och individens fokus – i centrum. Genus- och mångfaldsperspektivet ska uppmärksammas i kartläggningar, insatser, uppföljningar och utvärderingar.

Människor med funktionsnedsättning/ arbetsbinder är en del av arbetsliv och samhälle på Gotland. På Gotland ska ingen falla mellan stolarna.

Detta innebär:

- Samverkan leder till att resurserna utnyttjas effektivare. Flerpartssamverkan är en del av parternas vardag. Det har blivit systematik i samarbetet kring de många – inte bara de få – i projekten.
- Vikten av utbildning understryks av Finsam som en central byggsten för att rusta människor för egen försörjning.
- FinsamGotland är en arena för kunskapsöverföring mellan parterna.
- FinsamGotland är ett känt föredöme på nationell nivå och ett försöksområde för nationella projekt.
- Näringsliv, offentlig sektor och ideella organisationer är naturliga samarbetspartners som bidrar med att skapa arbetstillfällen för personer med behov av särskilt stöd.
- FinsamGotland arbetar aktivt med att ge arbetsgivare kunskap om människor med funktionsnedsättning.
- Medarbetarna inom de medverkande parterna ser FinsamGotland som en viktig resurs till ordinarie verksamhet.

1.3 Beskrivning av verksamheten

Målgruppen för finansiell samverkan inom rehabiliteringsområdet är personer, 18 – 64 år, som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser från minst två av samordningsförbundets parter. I målgruppen ingår även unga från 16 år om dessa står utanför arbetsmarknaden. Det handlar då om ungdomar som av olika skäl inte slutför grundskolan samt de som inte påbörjar eller avslutar gymnasieskolan. En speciellt prioriterad målgrupp är unga med aktivitetsersättning.

Målet är att den enskilde ska uppnå eller förbättra sin funktions- och arbetsförmåga för att nå en högre grad av egen försörjning.

Genom samordningsförbundet agerar parterna utifrån ett gemensamt samhällsperspektiv – vilket är bredare än respektive myndighets verksamhetsmål. Målgrupper identifieras och prioriteras lokalt av samordningsförbunden – i detta fall FinsamGotland. Arbetslinjen är mycket tydlig. Personer i behov av samordnad rehabilitering kan ha såväl fysiska, psykiska som sociala arbetsrelaterade behov.

Enligt underlag från propositionen om finansiell samordning uppskattas fem procent av befolkningen i åldrarna 16-64 år tillhöra målgruppen. På Gotland motsvarar detta cirka 1 700 personer.

1.3.1 Prioriterade målgrupper och insatser

Följande målgrupper och insatser är prioriterade i samordningsförbundets Verksamhets- och budgetplan 2018.

Bilaga 3: Verksamhets- och budgetplan 2018

Kvinnor och män (16-64 år) som behöver extra stöd för att komma – eller komma tillbaka mot arbete. Den kartläggning samordningsförbundet genomfört 2016 lyfter fram samhällets behov av att kunna erbjuda insatser för grupper som av olika skäl står långt från egen försörjning. Ofta behöver dessa grupper rustas för att vara klara parternas ordinarie utbud inom området arbetsmarknadsinriktad rehabilitering.

Unga vuxna med aktivitetsersättning: På Gotland är andelen unga vuxna med beviljad aktivitetsersättning hög jämfört med övriga landet. Den vanligaste orsaken är psykisk ohälsa (NPF, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar)

Långtidssjukskrivna: Personer med längre sjukskrivning än två år och som behöver rehabilitering och anpassning för att återgå till arbete.

Samverkan kring integration: Flykting- och anhöriginvandring är ett förhållandevis nytt område för det gotländska samhället och arbetsmarknaden. Under 2018 har etableringsfasen gått mot avslut för den grupp asylsökande som anlände från hösten 2015 och framåt. I vissa fall kommer myndighetssamverkan kring arbetslivsinriktad rehabilitering att behövas. För samordningsförbundet är framför allt personer där psykisk ohälsa gör att etablering försvåras prioriterade.

Inkluderande arbetsmarknad och arbetsplatser

Behovet av anpassade arbetsplatser och platser för arbetsträning är mycket stort. Insatser för att utveckla detta område kan göras på alla nivåer: Frukostmöten, handlingsstöd och mentorskap till arbetsgivare, utbildningar i bemötande, inventering av forskning och genomförda insatser runt om i landet och genom att lyfta fram goda exempel.

Aktivitetskarta

Inom välfärdssektorn finns ett landskap med många verksamheter och aktörer - men kartan saknas. Finsams aktivitetskatalog behöver uppdateras och det krävs ett ansvar för att hålla informationen aktuell.

1.4 Insatser under 2018

Nedan beskrivs beslutade projekt samt struktur- och kompetensutvecklingsinsatser som finansierats och genomförts 2018. Måluppfyllelse och resultat återfinns under avsnitt 1.5 nedan.

1.4.1 Finansierade projekt 2018

JobbSam 2.0

Projektperiod: 1 november 2017 – 30 juni 2020

Projektet JobbSam är förbundets stora satsning som innefattar såväl utökat individstöd över tid - som strukturerad myndighetssamverkan kring handläggning och bedömning av insatsbehov.

Bakgrund: Projektet tar tillvara samstämmiga erfarenheter från tidigare genomförda Finsam-finansierade satsningar på Gotland: När myndigheter kombinerar resurser och kunnande blir stödet till individen effektivare. Det är denna strukturella samverkan – inklusive nära stöd till individ under arbetsträning – som genom JobbSam utvecklas och förstärks, med målsättning att över tid bit för bit implementeras och permanentas.

Målgrupp: Gotlänningar, 16- 64 år, som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser för att närma sig egen försörjning genom arbete eller studier. En avgörande faktor är det nära stöd över tid som JobbSam erbjuder deltagarna. Detta förutsätter att deltagaren är motiverad och att förmågor är väl utredda. En annan framgångsfaktor är samlokalisering. Remittering sker från Finsams parter.

Verksamheten består av bedömningsteam (ärendegrupp) med representation från Finsam parter. Antagna deltagare får sedan utökat, nära stöd över tid (coachning) i arbetsträning och förberedande arbetsträning. Ärendegruppens bedömning kan också leda till rekommendation till annan insats. Efter avslutad tid i JobbSam får deltagaren fortsatt möjlighet till stöd genom mentorskap.

Projektets syfte och mål kan sammanfattas: Kortaste vägen in mot egen försörjning genom flerparts-samverkan. Modellen ska vara flexibel för att möta samhällets behov av insatser i välfärdens mellanrum. Detta är en ständigt pågående process.

Öppen data Gotland

Projektperiod: 2017 -

Mål, syfte och målgrupp: Pilotprojektet Öppen Data Gotland syftar till uppbyggnad av en databas för behovsanalys. Genom denna ska fakta och statistik om utvecklingen på Gotland, på ett tydligt och lättförståeligt och delbart sätt samlas på ett ställe, tillgänglig för alla.

1.4.2 Kompetensutveckling: Metoder, information och utbildningar

Att skapa en gemensam kunskapsplattform inom Finsams parter är ett sätt att skapa verktyg för samverkan och förståelse av parternas olika roller. FinsamGotland har sedan länge goda erfarenheter av att skapa mötesplatser kring kompetensutveckling, bemötande och information. Detta sker i olika sammanhang och mot olika målgrupper.

Utbildning: Motiverande samtal (MI)

Sedan hösten 2016 arrangerar FinsamGotland utbildningar i metoden motiverande samtal (Motivational Interviewing, MI). Samtalsmetoden är evidensbaserad och används i rådgivning för att underlätta förändringsprocesser.

Finsams frukostmöten

FinsamGotland har regelbundet arrangerat frukostmöten sedan 2008. Vid Finsams frukostmöten behandlas aktuella frågor och teman. Förutom kunskapsspridning och möjlighet att knyta kontakter är syftet att sprida kunskap om Finsam och de samverkande parterna.

Seminariedagarna Inspiration Finsam

Till inspirationsdagarna inbjuds alla anställda inom Finsams parter. Inbjudan riktas också till Finsam-Gotland's samarbetsparter inom näringsliv, arbetsplatser, organisationer och nätverk på Gotland.

Almedalsveckan

Sedan 2010 samarbetar FinsamGotland med Nationella Råder (NR) och Nationella Nätverket för Samordningsförbund (NNS) i planering och genomförande av *FINSAM i Almedalen*. Målgrupper är bred allmänhet, aktörer inom politik och verksamheter som samlats i Almedalen under Politikerveckan.

1.4.3 Strukturinsatser, nätverk och samverkan

Övrig verksamhet som bedrivits under 2018

Inkluderande arbetsmarknad och arbetsplatser

Behovet av anpassade arbetsplatser och platser för arbetsträning är mycket stort. Insatser för att utveckla detta område genomförs inom flera av de områden där samordningsförbundet verkar.

Information och aktivitetskarta

Samordningsförbundets webbplats ska ge information om förbundets och annan närliggande verksamhet på Gotland. Webbplatsen ska också fungera som verktygslåda och informationskälla för Finsams parter – samt arbetsplatser, företag, organisationer och intresserad allmänhet. På webbplatsen finns också den aktivitetskarta som är under uppbyggnad.

Flerpartssamverkan

Flerpartssamverkan är samordningsförbundets grundsten. På Gotland är förutsättningarna för samverkan goda. All genomförd verksamhet under de gångna verksamhetsåren har som syfte och mål att, med individens fokus i fokus, utveckla samverkan mellan Finsams parter. Det finns också behov av att utveckla ett avvikelssystem som rapporterar när samverkan inte fungerar och hur vår samverkansstruktur kan förbättras.

Nätverk

Även om Gotland är en ö mitt i havet finns områden som berör samordningsförbundet, där Gotland ingår i ett större sammanhang. Det gäller exempelvis ESF (Europeiska socialfonden) samt de statliga myndigheternas regionindelning. Även på lokal nivå är det viktigt att hålla kontakt med nätverk som skapas kring olika frågor för samverkan, erfarenheter och kunskapsutbyte.

1.5 Måluppfyllelse/Resultat

Nedan redovisas resultat och effekter relaterat till uppdrag och mål för verksamheten och beslutad budget.

1.5.1. Uppföljning och resultat för individinriktade insatser

Projekt: JobbSam.20

www.finsamgotland.se/jobbsam

Bilaga 4: Fem år med JobbSam

Projektperiod: JobbSam startade oktober 2013 och uppdaterades till version JobbSam 2.0 under 2017. Förbundets avsiktsinriktning var då fortsatt stöd under tre år, till juni 2020, under förutsättning att verksamhets- och budgetmål uppnås.

Målgrupp: Personer, 16-64 år, som behöver nära stöd och samverkande myndigheter för att närma sig egen försörjning genom arbete eller studier.

Budget för 2018: 2 876 500

Utfall: 2 327 056

Den relativt stora avvikelser mellan budget och utfall förklaras vakanser och ledigheter samt att den datastudio med konsult som knutits till projektet för att ge inledande rutiner avslutades juni 2018.

Merparten av kostnaderna i denna verksamhet består av lönekostnader för inlånad personal. Detta fördelas över fyra heltidstjänster i utförarteamet: Coacher: 3 x 100% tjänst samt verksamhetsledare: 100% tjänst. Ärendegrupp (bedömningsteam) med representation från Finsams parter är implementerad sedan hösten 2017. Projektets övriga kostnader gäller lokaler, förbrukning och liknande som krävs för att bedriva verksamheten.

Sedan projektets start, och med stöd i genomförts behovsanalys, har målgruppen ändrats och står nu längre från arbetsmarknaden. Detta ställer högre krav på inledande insatser (förberedande arbetsträning). Måluppfyllelsen ur deltagarperspektiv är att rustas mot egen försörjning genom arbete eller studier – eller ordinarie verksamheter, insatser och stöd som erbjuds inom Finsams parter.

Modellen har således visat sig vara flexibel och kan möta parternas och samhällets behov. De deltagare som skrivs in nu har större stödbehov än när projektet startade. Denna flexibilitet ska även fortsättningsvis användas för att vid behov möta nya målgrupper.

Under året har verksamheten ställts inför stora utmaningar på strukturell nivå. I september meddelade Försäkringskassan att utlånad personal skulle återgå till sina ordinarie arbetsuppgifter. Detta innebar 75% av personalen (de tre coacherna) skulle lämna i JobbSam vid årsskiftet 2019.

I november fick verksamheten besked om att lokalhyran skulle höjas med 70 procent från nyår. Dessa utmaningar ledde till att behovet av verksamheten blev utvärderad av parterna.

Måluppfyllelse 2018: Vid årets ingång (2018) hade JobbSam 38 deltagare. Efter sommaren gjordes ett uppehåll för intag av nya deltagare. Ärendegruppen arbetade klart med kartläggning av inkomna ansökningar och nya deltagare har därför tillkommit under hela året. Sammantaget har 25 nya deltagare skrivits in under 2018.

Den 31 december 2018 hade JobbSam 31 aktiva deltagare. Nya aktualiseringar tas emot efter nyår 2019.

Under året har 26 personer skrivits ut ur JobbSam. 54 procent av dessa hade då uppnått målet arbete, studier – eller fortsatt rehabilitering inom ordinarie verksamheter. Andelen som går mot fortsatt rehabilitering ökar inom denna grupp.

En tendens är att JobbSam deltagare, när de skrivs in i projektet, står långt från egen försörjning. Detta visar sig genom att utskrivningsanledning till allt större del är sjukdom – när man under förberedande arbetsträning ser att deltagaren inte är färdigbehandlad inom sjukvården. Detta var också utskriftsanledning för 35 procent under 2018 en ökning med 9 procent jämfört med 2017.

Mer ingående information rörande utveckling och måluppfyllelse – också i förhållande till tidigare år – finns i Bilaga 4: Fem år med JobbSam.

1.5.2 Uppföljning och resultat rörande kompetensutveckling, föreläsningar och information

Utbildning: Motiverande samtal (MI)

www.finsamgotland.se/MI

Projektperiod: Pågående

Målgrupp: Anställda inom Finsams parter: Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan samt Region Gotland med socialtjänst, hälso- och sjukvård samt utbildning och arbetsliv.

Budget för 2018: 140 000 (i ursprunglig budgetplan).

Utfall: 196 656

Målsättning: Att skapa en bred kunskapsbas kring den evidensbaserade metoden MI, inom Finsams parter. På grund av det stora intresset har budgeten utökats under året.

Motiverande samtal (motivational interviewing, MI) är en metod som används vid rådgivning och behandling för att underlätta förändringsprocesser. Sedan hösten 2016 arrangerar FinsamGotland återkommande utbildningar inom MI. Samordningsförbundet ansvarar också för att ett nätverk kring metoden bildas och ger förutsättningar för kollegialt stöd.

Under året har två grundutbildningar och en fördjupningsutbildning genomförts i Finsams regi. En öppen inspirationsföreläsning arrangerades för anställda med tidigare MI-erfarenhet.

Nätverket för att utveckla MI som en brett använd metod på Gotland har etablerats. Nätverket används för inspiration och metodutveckling – samt för att utbilda MI-instruktörer inom Finsams parter.

Måluppfyllelse och uppföljning för 2018:

Antal kursdeltagare vid två basutbildning: 60

Antal deltagare vid fördjupningsutbildning: 20

De utvärderingar som genomförts vid varje tillfälle har varit mycket positiva.

Inspirationsföreläsning: 77

Nätverket bestod december 2018 av 31 medlemmar.

Öppen data Gotland

www.finsamgotland.se/fakta

Projektperiod: 2017 -

Budget för 2018: Ingår under posten konsult i budgetplan

Utfall: 45 500 kronor

Måluppfyllelse: Målet med Öppen Data Gotland är uppbyggnad av en öppen databas för behovsanalys. Genom denna ska fakta och statistik kring välfärdssektorn på Gotland, på ett tydligt och lättförståeligt sätt, samlas på ett ställe – tillgänglig för alla. Öppen Data Gotland är ett pilotprojekt och var inledningsvis tänkt att användas för att uppmärksamma FinsamGotlands verksamhet i begränsad skala. Dock är intresset för detta stort, även från Nationella Rådet och Nationella Nätverket för Samordningsförbund samt i samarbete med Länsstyrelsen i Gotlands län.

Nationella Nätverket för samordningsförbund, NNS, har uppmärksammat projektet i sin rapportserie (2018: -1): *Hur samordningsförbunden skapar kvalitet i välfärden.*

Våren 2018 presenteras databasen inför plenum vid de nationella Finsamsdagarna i Göteborg samt vid ett välbesökt seminarium under Almedalsveckan. Detta som ledde till ytterligare ökat intresse även från kommuner och regioner. Arbetet har därför fortsatt under hösten 2018. Gotlandsfakta.se har utvecklats till att bli show-case i ett större sammanhang.

Utmaningar för 2019: Fortsatt utveckling och implementering av projektet.

Inkluderande arbetsmarknad och arbetsplatser

Behovet av anpassade arbetsplatser och platser för arbetsträning är mycket stort. Insatser för att utveckla detta område kan göras inom de flesta områden där samordningsförbundet verkar.

Måluppfyllelse: Under året har Region Gotland som öns största arbetsgivare utsett en representant från HR-avdelningen i förbundets beredningsgrupp. Detta öppnar för diskussioner kring anpassade arbetsplatser – samt kring stressrelaterad psykisk ohälsa.

Vid Finsams frukostmöten och föreläsningdagarna Inspiration Finsam har bemötande samt frågor kring arbetsmiljö och arbetsmarknad behandlats. Detta gäller också arrangemanget Finsam i Almedalen.

Finsam pris: För att uppmärksamma goda förebilder utdelar FinsamGotland årligen ett pris för väl fungerande arbetsplats i samband med arbetsträning/praktik, samt ett hederspris. Priset ska lyfta fram arbetsgivare och arbetsplatser som underlättar för personer ur Finsams målgrupper att komma in på arbetsmarknaden. På detta sätt uppmärksammas också hur arbetsplatser kan öppnas för fler.

Frukostmöten

www.finsamgotland.se/frukost

Budget för 2018: 60 000 kronor

Utfall: 59 118 kronor

Bilaga 5: Finsams frukostmöten 2018

Målgrupp: Anställda inom Finsams parter samt intresserad allmänhet. Finsams frukostmöten annonseras i lokalpressen.

Måluppfyllelse: Finsams frukostmöten har arrangerats sex gånger under året, fördelat över vår och höst. Sammantaget har 460 deltagare kommit till denna mötesplats, vilket vi tolkar som att intresset är stort. Vid två tillfällen har frukostseminariet övergått till workshop kring ämnet (se bilaga).

Inspiration Finsam

www.finsamgotland.se/inspiration

Budget för 2018: 180 000 kronor

Utfall: 187 635 kronor

Bilaga 6: Program Inspiration Finsam 2018

Målgrupp: Seminariedagarna Inspiration Finsam riktar sig till samtlig personal inom Finsams parter och samarbetsparter. Förutom kompetensutveckling ska Inspiration Finsam vara en mötesplats – för att på så sätt förstärka broarna mellan myndigheter, förvaltningar och Finsams samarbetspartners.

Som framgår av bilagan har föreläsningarna omfattat aktuella och prioriterade områden för Finsam.

Måluppfyllelse: 1198 anmälda deltagare vid de fyra föreläsningarna. Det verkliga deltagarantalet blev dock större.

I samband med föreläsningen om att tala om psykisk ohälsa och suicidprevention arrangerades en fördjupad föreläsning/workshop för en mindre grupp. Detta skedde i samarbete med Region Gotland och den tidigare Finsamfinansierade satsningen "Första hjälpen till psykisk hälsa".

Almedalsveckan

www.finsamgotland.se/almedalen

Bilaga 7: Program FINSAM i Almedalen 2018

Sedan 2010 samarbetar FinsamGotland med Nationella Rådet och Nationella Nätverket för Samordningsförbund i planering och genomförande av det gemensamma arrangemanget FINSAM i Almedalen.

Målgrupp: Bred allmänhet, politiker, organisationer och verksamheter som samlas i Almedalen under Politikerveckan.

Mål: Att på denna nationella arena sprida information och medverka till kunskapsutbyte kring framgångsrika insatser, som genomförs genom samordningsförbundens möjlighet till samverkan. För samordningsförbundet FinsamGotland innebär denna insats stora vinster, då vi får djup information om arbetssätt runt om i Sverige. Almedalsveckan innebär också att vi har nära kontakt med NNS och Nationella Rådet och dess arbetsgrupp. FinsamGotland blir därmed en känd och uppskattad aktör på den nationella arenan. FinsamGotlands insats består av arbetstid.

Måluppfyllelse: Som framgår av bilagan behandlade programmet en rad områden som har koppling till FinsamGotlands verksamhet. Under Almedalsveckan 2018 deltog cirka 280 personer vid programmets fyra frukostmöten samt 120 personer vid lunchseminariet. Ett seminarium kopplat till FinsamGotlands satsning "Öppen data Gotland" samlade drygt 100 åhörare. Vid ytterligare två seminarier kom cirka 60 personer. Vid det gemensamma marknadstältet lyftes FinsamGotlands pågående verksamheter fram tillsammans med andra samverkansinsatser på Gotland.

Information och aktivitetskartläggning

www.finsamgotland.se

Mål: Förbundets webbplats ska innehålla information om samordningsförbundet och dess verksamhet.

Måluppfyllelse: Webbplatsen är välbesökt och används som informationsplattform för all verksamhet ovan. Från webbplatsen tas anmälningar emot till utbildningar och föreläsningar i förbundets regi. FinsamGotlands webbplats samlar också all information rörande program och aktiviteter under FINSAM i Almedalen (Almedalsveckan)

Den aktivitetskartläggning som påbörjats under året kommer att publiceras och hållas aktuell från FinsamGotlands webbplats.

Utmaningar för 2019: Fortsatt utveckling av Aktivetskatalogen

1.5.3 Uppföljning och resultat för strukturpåverkande insatser

NÄTVERK OCH SAMVERKAN

Flerpartssamverkan

Budget: 10 000 kronor

Utfall: 5 023 kronor

Mål: Skapa goda förutsättningar för samverkan och kunskap om varandras vardag inom parterna.

Måluppfyllelse: Gruppen *vardagssamverkan* har bildats för att skapa förståelse för varandras vardag och uppdrag inom parterna – samt att förhindra att ”gruskorn växer till större problem i samverkansmaskineriet”. På grund av personal- och organisationsförändringar har gruppen har svårt att hitta mötestider under hösten 2018.

Förbundet stöder också Arbetsförmedlingens *dialogmöten* kring målgruppen unga vuxna.

Under året har förbundet inlett samarbete med Länsstyrelsen på Gotland. Samarbetet gäller frågor kring metoden tjänstedesign, social hållbarhet och diskussioner kring en gemensam informationsplattform.

Nätverk

Budget: Ingår under posten Administration: kurser och konferenser

Mål: Skapa och medverka i nätverk kring samverkan och kunskapsutbyte kring frågor som berör Finsam.

Måluppfyllelse: Förbundets verkställande tjänsteman samarbetar med två nätverk för förbundschefer och motsvarande.

- Samordningsförbundet Norra Sydsverige. Nätverket bildades 2016, efter initiativ från FinsamGotland, med utgångspunkt från Europeiska socialfondens områdesindelning. Nätverket träffas fyra gånger per år. Hösten 2018 förlades mötet till Gotland.
- Samordningsförbunden i Stockholms län, där såväl Arbetsförmedlingen som Försäkringskassan har sin organisatoriska hemhörighet. Gotland medverkar i nätverket när gemensamma frågor står på dagordningen.

Finsams pris

Budget: Ingår under övriga samverkansinsatser

www.finsamgotland/pris

Mål: Tillgång till arbetsträning betyder mycket för Finsams målgrupper. Där är arbetsplatser, arbetsgivare och företag ovärderliga när det gäller att ta emot personer som behöver extra stöd. Detta vill förbundet uppmärksamma.

Måluppfyllelse: Finsams hederspris 2018 tilldelades Stadsodlarna, Visby
Det kollektiva priset tilldelades ÖoB, Visby

Generella utmaningar för 2019: Formella avslut av tidigare projekt.

I slutrapporterna ska uppföljning av verksamheten efter finsamfinansiering ingå.

Detta gäller det strukturövergripande projektet LärSam som från 2018 övergått till individstödande verksamhet med finansiering av ESF.

Det gäller också Första hjälpen till psykisk hälsa, där fortsatt samverkan pågår.

1.6 Styrelsens arbete under året

Samordningsförbundets styrelse har sammanträtt vid 7 protokollförda möten under året. I januari genomfördes en Finsamutbildning med styrelse, beredningsgrupp och kompetensgrupp. Även vid verksamhetsplaneringen inför 2019 deltog förbundets styrelse, berednings- och kompetensgrupp.

Bilaga 1: Förbundsordning

Beslutande i samordningsförbundet styrelse 2018:

Region Gotland (RG)

Saga Carlgren (V), ordförande

Håkan Ericson (S)

Aino Friberg Hansson (S) ersättare

Stefaan de Maecker (MP), ersättare

Arbetsförmedlingen (AF)

Åsa Rundlöf, vice ordförande

Ersättare: *Ann-Britt Leijon tom juni 2018*

Ersättare: *Neda Seyfeddini from juli 2018*

Försäkringskassan (FK)

Mikael Peters

Lotta Lilja Thörnblad, ersättare

Ständigt adjungerade till förbundets styrelsemöten

Marica Gardell, socialdirektör, RG

Maria Dalemar, hälso- och sjukvårdsdirektör, RG (till och med oktober 2018)

Anders Jolby, utbildningschef, RG

Greta Henriksson, förbundschef

Samt *Jan Olsson*, chefsjurist, Region Gotland, styrelsens sekreterare, tom juni 2018

Revision:

Auktoriserad revision genomförs av *Deloitte* (Jönköping)

Valda revisorer av Regionfullmäktige, Region Gotland, för verksamhetsåret 2018: *Bertil Virgin* ordinarie och *Carin Backlund*, ersättare.

Kansli

Kansliet ansvarar för samordning och beredning av ärende till styrelsen, verkställande av beslut, information och ekonomi. Under året har kansliet bemannats av förbundschef (100 procent) och administratör (75 procent). Kansliet har köpt tjänster av Region Gotland för ekonomi samt löne- och diarierhantering.

Beredningsgruppen:

Samordningsförbundets beredningsgrupp ska identifiera behov av samverkansinsatser och skapa förutsättningar för genomförande. Gruppen ska utgöra stöd för samordnande tjänsteman och vara beredningsinstans för styrelsen vid inkomna projektansökningar. Ledamöterna är en länk mellan Finsam och den egna organisationen.

Under 2018 har gruppens ledamöter representerat Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen samt hälso- och sjukvårdsförvaltningen, socialförvaltningen, förvaltningen för utbildning och arbetsliv och regionstyrelseförvaltningen, Region Gotland.

Kompetensgruppen

Kompetensgruppen organiserar och genomför utvecklingsinsatser utifrån styrelsens beslut. Gruppens ledamöter representerar Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, hälso- och sjukvårdsförvaltningen, socialförvaltningen och förvaltningen för utbildning och arbetsliv, Region Gotland. Kompetensgruppen träffas regelbundet och i samband med genomförda arrangemang.

Medlemssamråd

Som följd av valet, med följande maktskifte på Gotland, har det planerade medlemsmötet inte kunnat genomföras under hösten. Det har istället flyttats fram till våren 2019.

1.7 Ekonomiskt utfall

Sammanfattning av det ekonomiska resultatet samt förklaring till ev. avvikelse från budget.

Hantering av förbundets ev. över/underskott.

Ur ekonomisk synvinkel har verksamhetsåret 2018 präglats av insikt om att förbundets tilldelning fortsättningsvis kommer att ligga på lägre nivå än tidigare år. Detta beroende på att fler samordningsförbund bildas i landet - vilket självklart är positivt. Det innebär dock att fler förbund delar på den gemensamma statliga tilldelningen.

Sparsamhet här därför varit en ledstjärna i beslutade projekt och insatser. Samtidigt gick förbundet in i året med betydande ett överskott och det har varit förbundets målsättning att dessa medel ska användas. Ett mål är att det egna kapitalet inte får vara högre än 15 procent av tilldelade medel.

Diskussioner kring nya insatser har pågått under året. Ett nytt projekt beslutades i november med projektstart januari 2019. Bokslutet för 2018 innebär dock ett fortsatt eget kapital som ger möjlighet för nya satsningar under det kommande året.

Notering: Under året har förbundets kontoplan uppdaterats. En modell för redovisning av budget och resultat under året är under framtagande. Detta för att underlätta för förbundet att kontinuerligt se och förstå det ekonomiska utfallet. Generellt kan sägas att de stora utgiftsposterna ligger kvartals- och halvårsvis.

Finansiella mål:

En utgångspunkt för samordningsförbundet är att ha god ekonomisk hushållning.

Detta innebär att verksamheten ska bedrivas inom av styrelsen beslutad budgetram, att förbundet ska förbruka sitt överskott och därefter visa ett balanserat resultat – samt att förbundet ska vara självfinansierat. Överskott i verksamheten ska inte betraktas som vinst, utan är medel avsedda att användas i medlemmarnas samverkansarbete kring individer med behov av samordnad rehabilitering.

Kommentarer till resultat- och balansräkning

Årets resultat: Som framgår i resultaträkning nedan ligger kostnaderna i nivå med intäkterna under 2018.

Samordningsförbundet visar dock ett överskott (resultat) som läggs till budgetplan för 2019. Överskottet – om än högt – är dock rimligt och möjliggör ett handlingsutrymme som ger förbundet möjlighet att bedriva fortsatt verksamhet, initiera nya insatser och samtidigt visa ett balanserat resultat.

Av förbundets totala kostnader om 4 258 163 kronor ligger 1 410 220 kronor (33 procent) under administrativa poster, främst kansliets personal, en ökning med 7 procent jämfört med föregående år. Detta förklaras av att personalens arbetstid används vid strukturövergripande insatser.